

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

6. Vir uxorius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

Publica privatis secessere, sacra profanis:
Concubitu prohibere vago: dare jura maritis:
Oppida moliri, leges incidere ligno.

Hic tanta vi dicendi fuisse dicitur, ut consternatos animos mortaliū, & ob aliquam præsentem calamitatem in desperationem lapsos erexerit, & in priorem statum reduxerit, atque ad tranquillitatem revo- carit. Hic ipse placatis inferis, animi perturbationibus scilicet, Eurydicen in lucem reducere conatus est, quæ, ut nomen ipsum significat, nihil aliud est, quam *justitia & equitas*. Hæc Comes Natalis & ego, in laudem Orphei.

VI. (f) Sunt tamen multa, quæ in eodem reprehendas. Nam et si libenter ipsum contra Pausaniam, & alios, ab insimulatione magiæ & necromantia absolvimus; non potest tamen extra vituperium ponи, quod nimium abripi se passus sit uxoris amore. Propter ipsam ad inferos usque descendit, eiisque desiderio tam impatienter arsit; ut in reditu, cum jamjam superas evasisset in auras, tantillū oculis imperare non posuerit, quin in Conjugem respiceret, & amando perderet, quod amando acquisivit. Poëta Mantuanus 4. Georg.

----- subita incautum dementia cepit amante,
Ignoscenda quidem, scirent si ignoscere manes;
Restitit, Eurydicenque suam, jam luce sub ipsa
Immemor, heu victus animi, respexit; ibi omnis
Effusus labor: atque innitis rupta tyranni.

Fœdera.

Hoc ipsum non raro viris contingit Sapientiā præstantibus, ut audiunt *Vxorii*. De Orphei citharā Martialis lib. 14.
Reddidit Eurydicen Vati, sed perdidit ipse,
Dum sibi non credit, nec patienter amat.

Et Virgil.

Eurydice ex oculis subito, ceu fumus in auras
Commixtus tenues, fugit diversa.

Non fuit par Orpheus ferendæ tantæ jacturæ ac dolori; diu, noctu-
que lamentis se dedit, hornum consuetudinem fugit, in solitudinem se-
cessit, ut mœstis næniis vacaret; ita quidem ut abscissum etiam Vatis ca-
put Eurydicen suam ingeminaret. Maro loc. cit. Inter alia canit:

Tum quoque marmorea caput à cervice revulfum
Gurgite cum medio portans Oeagrius Hebrus

Volue-

(f) *Vxorii vir.*

Volueret: Euridicen vox ipsa, & frigida lingua
Ah miseram Eurydicen, anima fugiente vocabat:
Eurydicen toto referebant flumine ripæ.

Imitantur Orpheum, quotquot plus æquō mulierosi, ægritudinem
ex absentia vel obitu uxoris nimis molliter tolerant.

Stridonensis Doctor lib. 1. c. 10. contra Jovinianum ait, quantumvis honesta sit amoris conjugalis origo; magnitudinem tamen eius esse deformem: & amatorem *Sue* flagrantorem, à mœcho parùm distingui. In his fuit Antoninus Pius Imp. qui mortem Annæ Faustinæ suæ, quam prostratae pudicitia mulieris, adeò dolenter exceptit, ut aliter luctum suum, nisi divinis ei decretis honoribus, ac statuis aureis erectis, consolari nequiverit: quod saltē in aris præsentem haberet, quam in thalamo jam non posset. Historia Augustæ in Anton. Pio. Claudius autem Cæsar, nec interfactæ quidem, jussu suo, conjugis Messalinae, infamis libidinis feminæ, deponere memoriam potuit: quin eiusdem adhuc diei vesperâ, quâ ceciderat illa, sciscitaretur ex astantibus & convivis; *Cur non ad eanam & Domina venisset?* quæ tamen apud inferos jam vel maximè cœnabat, Sueton. in Claudio c. 39. In historia S. lib. 2. Reg. c. 3. Legimus, cùm Abner Dux militiæ, Micholeni Saulis filiam, Davidis uxorem, iniquè alteri cuidam, nomine Phaltielì à Saule despontatam, ad legitimum thorum reduceret, secutum fuisse Phaltielem, & per totam viam, usque ad oppidum Bahurim plorasse. Convenit in hos ploratores illud Virgilianum, Æneid. 9. à Numano quodam nomine, natione Latino, in Trojanos, seu Phryges contortum.

Vobis piæta croco, & fulgenti murice vestis:
Desidiae cordi, juvat indulgere choreis.

Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ.

O verè Phrygiæ (neque enim Phryges) ite per alta

Dindyma, ubi assuetis biforem dat tibia cantum.

Tympana vos, buxusque vocat Berecynthia matris

Idææ: finite arma viris, & cedite ferro.

VII. (g) Quanquam hoc ipsum poterat Orpheo ignosci, quem ardentissimus conjugis amor in tristitiam immodecam conjectit. Cùm enim mulieres honoris sui studiosissimæ, conjugalis amoris exemplaria jaçent, Arriam Poëti, Porciam Bruti, Julianam Pompeii, Artemisiam Mausoli, Alcestin Admeti &c. habent viri, quem ipsis opponant Orpheum, velut Solem, minoribus astris.

(g) *Amor conjugalis.*

Nescio